

เรื่อง Amath

จัดทำโดย

นาย ภูมิพัฒน์ ภิรมย์ราช 67332310144-2 ECP3R

นาย จรัสชัย ต้นจำปา 67332310068-8 ECP3R

เสนอ

อาจารย์ ประภาส ผ่องสนาม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา

การออกแบบระบบอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ที่มาและความสำคัญของโครงการเกม Amath

1. สถานการณ์และปัญหา (Problem Statement)

คณิตศาสตร์เป็นวิชาพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนจำนวนมากมักมองว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ซับซ้อนและน่าเบื่อ เกมกระดานต่อสมการคณิตศาสตร์ (A-Math) จึงถูกประดิษฐ์ขึ้นเพื่อช่วยให้การฝึกฝนทักษะการคำนวณมีความสนุกสนานและท้าทายมากขึ้น แต่ในปัจจุบัน การเล่นเกมกระดาน A-Math แบบดั้งเดิม (Physical Board Game) ยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ปัญหาเบี้ยสูญหาย การใช้เวลาในการคำนวณคะแนนด้วยตนเองซึ่งอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย (Human Error) รวมถึงข้อจำกัดเรื่องสถานที่และผู้เล่น ที่จำเป็นต้องมีเพื่อนเล่นด้วยจึงจะสามารถเริ่มเกมได้ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการฝึกฝนทักษะ

2. แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

จากข้อจำกัดดังกล่าว คณะผู้จัดทำจึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และทักษะการเขียนโปรแกรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับเกมกระดาน A-Math ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (Simulator) โดยมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างเกมที่ผู้เล่นสามารถเข้าถึงได้ง่าย เล่นได้ทุกที่ทุกเวลา รวมถึงต้องการท้าทายความสามารถของตนเองในการเขียนโปรแกรมด้วยภาษา Python และไลบรารี Pygame โดยเฉพาะการพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Bot) ที่สามารถคิดคำนวณและตัดสินใจวางสมการได้เสมือนผู้เล่นจริง เพื่อให้ผู้เล่นสามารถฝึกฝนทักษะได้แม้ในเวลาที่ไม่มีความพร้อม

3. วัตถุประสงค์หลัก

- เพื่อออกแบบและพัฒนาเกมกระดานต่อสมการคณิตศาสตร์ (A-Math Simulator) ในรูปแบบเกมคอมพิวเตอร์ 2 มิติ โดยใช้ภาษา Python และ Pygame
- เพื่อพัฒนาระบบผู้เล่นอัตโนมัติ (AI Bot) ที่สามารถค้นหาสมการและวางเบี้ยบนกระดานได้อย่างถูกต้องตามกฎกติกา สำหรับรองรับการเล่นในโหมดผู้เล่นคนเดียว (Single-Player)
- เพื่อสร้างระบบตรวจสอบความถูกต้องของสมการ (Equation Validation) และระบบคำนวณคะแนนโบนัสพิเศษอัตโนมัติที่มีความแม่นยำ ป้องกันการทุจริตและข้อผิดพลาดจากการคำนวณของมนุษย์
- เพื่อศึกษาและประยุกต์ใช้อัลกอริทึมในการค้นหาและจัดการโครงสร้างข้อมูล (Data Structure) ภายในเกม

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านผู้เล่น: ได้รับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยฝึกฝนทักษะการคิดเลขเร็วและการสร้างสมการคณิตศาสตร์ในรูปแบบที่สนุกสนาน เข้าถึงง่าย และสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยมี AI เป็นคู่ซ้อม

ด้านการใช้งาน: จัดปัญหาความยุ่งยากในการจัดเตรียมอุปกรณ์เกมกระดานแบบเดิม หมดปัญหาเบี่ยงเบน และมีความโปร่งใสในการตัดสินใจคะแนน 100%

ด้านผู้พัฒนา: ได้รับประสบการณ์ตรงในการพัฒนาซอฟต์แวร์เกมอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การออกแบบ UI/UX, การเขียนระบบ Logic เชิงคณิตศาสตร์, การจัดการ State ของเกม ไปจนถึงการเขียนบอทอัจฉริยะ และการแก้ไขปัญหา (Debugging) ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาซอฟต์แวร์ที่ซับซ้อนขึ้นในอนาคตได้

คู่มือการเล่นเกม “Amath”

คู่มือการเล่น A-Math Simulator

A-Math (เอแม็ท) คือเกมต่อสมการคณิตศาสตร์ ผู้เล่นจะต้องนำเบี้ยตัวเลขและเครื่องหมายมาวางเรียงบนกระดานเพื่อสร้างสมการที่เป็นจริง โดยใช้ทักษะการคำนวณและการวางแผนเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด

1. โหมดการเล่น (Game Modes)

- Single Player:** เล่นแข่งกับ Bot อัจริยะ (สามารถปรับเปลี่ยนเบี้ยและคำนวณหาจุดวางที่ดีที่สุดได้)
- Multiplayer:** เล่นแข่งกับเพื่อนแบบ 2 คน (ผลัดกันเล่นบนเครื่องเดียวกัน)

SELECT MODE

VS BOT

VS PLAYER

BACK

✖ 2. จำนวนเบี้ยในเกม

เกมนี้มีเบี้ยในถุงทั้งหมด 80 ตัว (เริ่มเกมจะแจกให้ผู้เล่นคนละ 8 ตัว เหลือในถุง 64 ตัว)

- ตัวเลข (0-15): 40 ตัว
- *เครื่องหมาย (+, -, , /): อย่างละ 5 ตัว (รวม 20 ตัว)
- เครื่องหมายเท่ากับ (=): 20 ตัว

💡 ระบบ Smart Draw (แจกเบี้ยอัจฉริยะ): ทุกครั้งที่คุณจั่วเบี้ย ระบบจะพยายามรักษาสมดุลบนมือคุณให้มี ตัวเลขอย่างน้อย 5 ตัว, เครื่องหมายอย่างน้อย 2 ตัว และ "=" อย่างน้อย 1 ตัวเสมอ ทำให้คุณพร้อมสร้างสมการได้ทุกเทิร์น!

Game Restarted!

PLAYER 1
0
Bag: 64

3x EQ			2x No				3x EQ				2x No			3x EQ
	2x EQ				3x No				3x No				2x EQ	
		2x EQ			2x No		2x No					2x EQ		
2x No			2x EQ				2x No					2x EQ		2x No
				2x EQ						2x EQ				
	3x No				3x No				3x No				3x No	
		2x No			2x No		2x No				2x No			
3x EQ			2x No				STAR				2x No			3x EQ
		2x No				2x No		2x No			2x No			
	3x No				3x No				3x No				3x No	
				2x EQ						2x EQ				
2x No			2x EQ				2x No				2x EQ			2x No
		2x EQ				2x No		2x No			2x EQ			
	2x EQ				3x No				3x No				2x EQ	
3x EQ			2x No				3x EQ				2x No			3x EQ

PLAYER 2
0

REROLL

8₂

2₁

2₁

13₆

3₁

+

/

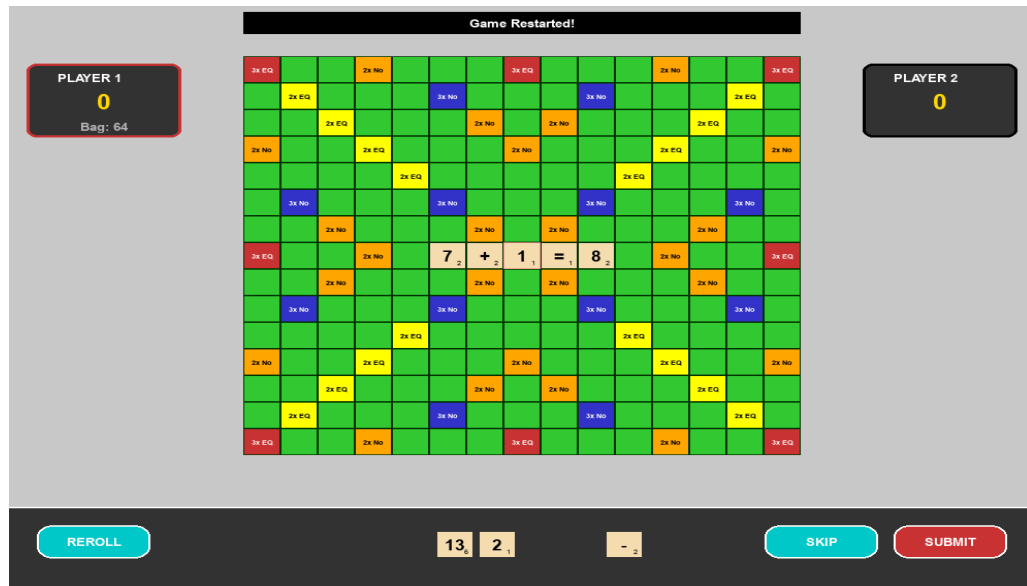
=

SKIP

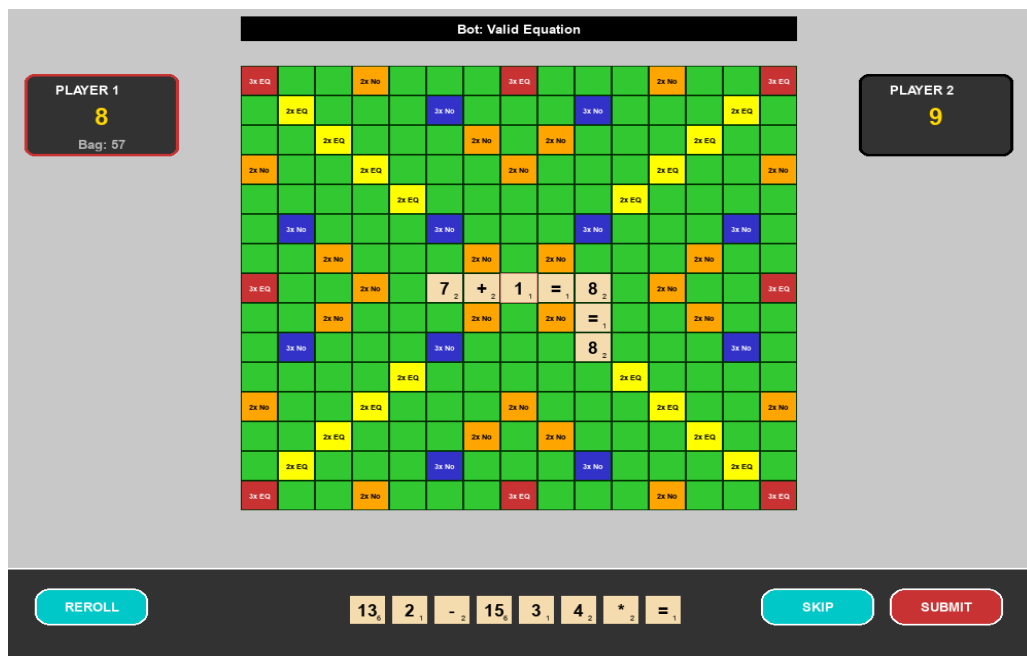
SUBMIT

3. วิธีการเล่นพื้นฐาน

- **ตาแรกของเกม:** ผู้เล่นคนแรกต้องนำเบี้ยมาสร้างสมการ โดยต้องมีเบี้ยอย่างน้อย 1 ตัววางทับบนช่อง **STAR (ดาว)** ตรงกึ่งกลางกระดาน

- **ตาถัดไป:** ผู้เล่นจะต้องนำเบี้ยในมือ ไปวางต่อเติมจากสมการเดิมที่มีอยู่แล้วบนกระดาน (ต้องมีตัวเชื่อมอย่างน้อย 1 ตัว)

- **ทิศทางสมการ:** การวางสมการจะต้องอ่านจาก **ซ้ายไปขวา (แนวนอน)** หรือ **บนลงล่าง (แนว**

PLAYER 1
18
 Bag: 39

Bot: Valid Equation

PLAYER 2
49

3x EQ			2x NO			3x EQ				2x NO			3x EQ
	2x EQ			3x NO			2x NO				2x EQ		
		2x EQ			2x NO		2x NO				2x EQ		
2x NO			2x EQ			2x NO				2x EQ		2x NO	
				2x EQ						2x EQ			
	2x NO				3x NO			3x NO			2x NO		3x NO
		2x NO				2x NO		2x NO			2x NO		
3x EQ			2x NO		7	+	1	=	8		2x NO		3x EQ
					=					2x NO			
	2x NO						1	*	8	=	8		3x NO
				2x EQ									
2x NO		2x EQ				2x NO		6	/	2	=	3	
						2x NO							
	2x EQ			3x NO			9	-	3	=	6		2x EQ
3x EQ			2x NO			3x EQ				2x NO			3x EQ

REROLL

9

12

1

-

0

3

/

=

SKIP

SUBMIT

ตั้ง) เท่านั้น

- **ความถูกต้อง:** สมการทุกแถวที่เกิดขึ้นใหม่บนกระดาน **ต้องเป็นจริงเสมอ** (เช่น $5+2=7$ หรือ $10/2=5$) ห้ามวางตัวเลขใดๆ โดยไม่มีเครื่องหมาย =

4. ปุ่มคำสั่งในเกม (Controls)

เมื่อถึงตาของคุณ คุณสามารถเลือกทำได้ 1 อย่างจาก 3 ตัวเลือกนี้:

- **SUBMIT (ยืนยันการวาง):** เมื่อลากเบี้ยไปจัดเรียงบนกระดานเสร็จแล้ว ให้กดปุ่มนี้เพื่อจบตา ระบบจะตรวจสอบว่าสมการถูกต้องหรือไม่ หากถูกต้องจะได้คะแนน
- **REROLL (เปลี่ยนเบี้ย):** หากหาทางลงไม่ได้ คุณสามารถเอาเบี้ยบนมือทั้งหมดโยนกลับลงถุง แล้วสุ่มขึ้นมาใหม่ 8 ตัวได้ (หมายเหตุ: การกด Reroll จะถือว่าเสียเทิร์นนั้นไปฟรีๆ และนับเป็นการ Skip 1 ครั้ง)
- **SKIP (ข้ามตา):** หากไม่อยากลงเบี้ยและไม่อยากเปลี่ยนเบี้ย สามารถกดผ่านตาให้ฝั่งตรงข้ามเล่นต่อได้เลย

REROLL

9

12

1

-

0

3

/

=

SKIP

SUBMIT

☀ 5. ช่องคะแนนพิเศษบนกระดาน

เมื่อวางเบี้ยทับช่องสีต่างๆ จะได้รับคะแนนโบนัส:

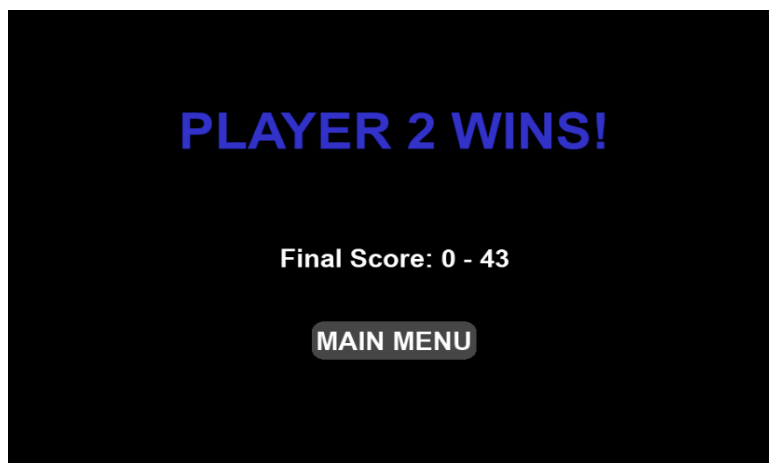
- **3x EQ (สีแดง):** นำคะแนนของสมการที่สร้างใหม่ คูณ 3
- **2x EQ (สีเหลือง):** นำคะแนนของสมการที่สร้างใหม่ คูณ 2
- **3x No (สีน้ำเงิน):** นำคะแนนของเบี้ยตัวที่วางทับ คูณ 3
- **2x No (สีส้ม):** นำคะแนนของเบี้ยตัวที่วางทับ คูณ 2

3x EQ			2x No			3x EQ				2x No		3x EQ
	2x EQ				3x No			3x No				2x EQ
		2x EQ			2x No		2x No			2x EQ		
2x No			3x EQ			2x No				2x EQ		2x No
				2x EQ					2x EQ			
	3x No				3x No			3x No			3x No	
		2x No			2x No		2x No			2x No		
3x EQ			2x No			START				2x No		3x EQ
		2x No			2x No		2x No			2x No		
	3x No				3x No			3x No			3x No	
				2x EQ					2x EQ			
2x No			2x EQ			2x No				2x EQ		2x No
		2x EQ			2x No		2x No			2x EQ		
	2x EQ				3x No			3x No			2x EQ	
3x EQ			2x No			3x EQ				2x No		3x EQ

6. เงื่อนไขการจบเกม (Game Over)

เกมจะจบลงทันทีและสรุปคะแนนผู้ชนะ เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งต่อไปนี้:

1. **เบี้ยหมด:** เบี้ยในถุงหมด (0 ตัว) และมีผู้เล่นคนใดคนหนึ่งใช้เบี้ยในมือจนหมด
2. **กระดานเต็ม:** ไม่มีช่องว่างเหลือให้วางเบี้ยบนกระดานได้อีก
3. **ผ่านตาต่อเนื่อง (Deadlock):** มีการกดข้ามตา (SKIP) หรือ เปลี่ยนเบี้ย (REROLL) ติดต่อกันรวมกันครบ 6 ครั้ง (แปลว่าทั้งสองฝั่งหาทางลงไม่ได้แล้ว)

7. กฎการสร้างตัวเลขและสมการ (Equation Rules)

เพื่อให้การต่อสมการถูกต้องตามหลักคณิตศาสตร์ ผู้เล่นต้องระวังกฎเหล่านี้:

- **การสร้างเลขหลายหลัก (Multi-digit):** คุณสามารถนำเบี้ยตัวเลขมาวางติดกันเพื่อสร้างเลขหลักสิบหรือหลักร้อยได้ (เช่น นำเบี้ย 1 มาวางติดกับ 5 จะมีค่าเท่ากับ 15)
- **ห้ามศูนย์นำหน้า (No Leading Zeros):** ไม่อนุญาตให้ใช้เลข 0 นำหน้าตัวเลขใดๆ (เช่น $05 + 2 = 7$ ถือว่า ผิดกติกา ต้องใช้ $5 + 2 = 7$ เท่านั้น) แต่อย่างไรก็ตาม สามารถใช้เลข 0 โดดๆ ได้ (เช่น $5 + 0 = 5$)
- **ลำดับการคำนวณ (PEMDAS):** เกมนี้อิงตามหลักคณิตศาสตร์สากล โดยระบบจะคำนวณ คุณ (*) และหาร (/) ก่อน บวก (+) และ ลบ (-) เสมอ
 - ตัวอย่างที่ถูก: $2 + 3 * 2 = 8$ (เพราะระบบจะเอา $3*2$ ก่อน แล้วค่อยบวก 2)
 - ตัวอย่างที่ผิด: $2 + 3 * 2 = 10$ (วางแบบนี้ระบบจะตีว่าผิดทันที)

8. กฎข้อห้ามของเครื่องหมาย (Operator Restrictions)

- **ห้ามเครื่องหมายติดกัน:** ไม่อนุญาตให้วางเบี้ยเครื่องหมาย 2 ตัวชนกันเด็ดขาด (เช่น $+-$, $*=$, $/ /$)
- **ห้ามหารด้วยศูนย์ (Divide by Zero):** สมการใดๆ ที่มีตัวหารเป็นเลข 0 (เช่น $5 / 0 = 0$) ถือว่า ผิดหลักคณิตศาสตร์และไม่สามารถลงได้
- **สมการต้องสมบูรณ์:** ทุกแถวที่เกิดขึ้นใหม่บนกระดาน ไม่ว่าจะเป็นแนวนอนหรือแนวตั้ง ต้องมีเครื่องหมาย = เสมอ (จะวางแค่ $5 + 2$ ลอยๆ โดยไม่มีผลลัพธ์ไม่ได้)

9. โบนัสพิเศษ "บิงโก" (BINGO Bonus)

- **กฎวาดกระดาน:** หากในตาใดก็ตาม ผู้เล่นสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ นำเบี้ยในมือทั้ง 8 ตัว ลงไปวางบนกระดานได้รวดเดียวหมดในตาเดียว ผู้เล่นคนนั้นจะได้รับ **คะแนนโบนัสพิเศษ +40 คะแนน!** ทันที (บวกเพิ่มจากคะแนนสมการที่ทำได้ในตานั้น)

10. กฎการเปลี่ยนเบี้ย (Reroll / Swap)

- หากผู้เล่นมองว่าเบี้ยในมือไม่สามารถทำคะแนนได้ หรือไม่มีตัวเลข/เครื่องหมายที่ต้องการสามารถกดปุ่ม **REROLL** เพื่อนำเบี้ยในมือทั้งหมดกลับลงถุง แล้วสุ่มหยิบขึ้นมาใหม่ได้
- **ข้อควรระวัง:** การ Reroll จะถือเป็นการ **"ละสิทธิ์การทำคะแนนในตานั้น"** (ได้ 0 คะแนน) และเปลี่ยนให้เป็นตาของอีกฝ่ายทันที (ซึ่งจะถูกนับเป็น 1 ใน 6 ของเงื่อนไขการจบเกมแบบ Deadlock ด้วย)

Data Structure & Algorithm

✓ 1. Data Structures ที่ใช้ในโปรเจค

♦ 1. List (Dynamic Array)

ใช้เป็นโครงสร้างหลักของเกม

- player1_hand, player2_hand → เก็บเบี้ยของผู้เล่น
- board_tiles → เก็บเบี้ยที่วางบนกระดาน
- tile_bag → ถุงเบี้ยสำหรับสุ่ม
- resolutions → เก็บค่าความละเอียดหน้าจอ

ลักษณะการใช้งาน:

- append()
 - pop()
 - remove()
 - clear()
 - shuffle()
-

♦ 2. 2D List (Matrix)

```
grid_logic = [[None for _ in range GRID_SIZE] for _ in range GRID_SIZE]
```

ใช้แทนกระดานเกม (ตาราง 15×15)

การเข้าถึงข้อมูล:

```
grid_logic[row][column]
```

♦ 3. Object (Class)

- คลาส Tile
- เก็บข้อมูล:
 - ค่าเบี้ย (value)
 - ตำแหน่ง
 - grid position
 - สถานะ (dragging, on_board)

เป็นการใช้แนวคิด Object-Oriented Programming (OOP)

♦ 4. Tuple

ใช้เก็บข้อมูลแบบจับคู่ เช่น

- (row, col)
 - (width, height)
 - (rect, text)
-

♦ 5. Boolean

ใช้ควบคุมสถานะ เช่น

- IS_SINGLE_PLAYER
 - dropdown_active
 - fullscreen_active
-

♦ 6. Primitive Types

- Integer → คะแนน, turn, index
- Float → volume
- String → game_state, message

✓ 2. Algorithms พื้นฐานที่ใช้

♦ 1. Traversal (การวนลูป)

ใช้ for loop ในหลายส่วน เช่น

- วนลูปกระดาน
- วนลูปเบี้ยในมือ
- วนลูปค้นหาเบี้ยในถุง

ลักษณะ: Sequential Traversal

♦ 2. Linear Search

ตัวอย่าง:

for i, val in enumerate(tile_bag):

ใช้ค้นหาเบี้ยตามประเภท

Time Complexity: $O(n)$

♦ 3. Counting Algorithm

sum(1 for v in values if v.isdigit())

ใช้ตรวจนับ:

- จำนวนตัวเลข
 - จำนวนเครื่องหมาย
 - จำนวนเครื่องหมายเท่ากับ
-

♦ 4. Conditional Decision (If–Else)

ใช้ตัดสินใจเงื่อนไข เช่น

- ตรวจสอบคะแนน
 - ตรวจสอบ Game Over
 - ตรวจสอบความถูกต้องของการวางเบี้ย
-

♦ 5. Finite State Machine (FSM)

เกมทำงานตามสถานะ เช่น:

- MENU

- MODE_SELECT
- SETTINGS
- GAME
- PAUSED
- GAME_OVER

ควบคุมด้วยตัวแปร game_state

♦ 6. Randomization Algorithm

random.shuffle(tile_bag)

ใช้สุ่มลำดับเบี้ย

♦ 7. Turn Switching Technique

turn = 3 - turn

สลับผู้เล่นระหว่าง 1 และ 2

♦ 8. Grid Mapping Algorithm

gx = rel_x // CELL_SIZE

gy = rel_y // CELL_SIZE

แปลงพิกัด Pixel → Grid Position

♦ 9. Validation Algorithm

validate_move(placed_tiles, grid_logic)

ตรวจสอบความถูกต้องของสมการ

คำนวณคะแนน